.a.v.

Decim⁹ et vltim⁹ defectus est mortis. et iste defectus cōis ē oīb⁹ hoīb⁹ tam nobilib⁹ q̄ ignobilib⁹, tam regib⁹ q̄ p̄ncipib⁹. tam rusticis q̄ ciuib⁹. Vñ ap̄ls. Constitutū est oīb⁹ hoīb⁹ semel mori. Vñ et Bernh. Certū est q̄ morieris. ¶ certū est quando. aut quō. aut vbi. q̄n vbiq̄ mors te expectat. tu q̄ si sapiēs fueris vbiq̄ eā expectabis. Idem. Quid in reb⁹ hūanis certi⁹ morte. quid hora mortis ītertia⁹ iuenit. Hūc defectū xp̄s habuit q̄n in cruce cū lachrymis expirās aut. Pater ī manu⁹ tuas ḡmendo sp̄m meum. et ītinato capite emisit sp̄m. Vñ cū cogitare vis mortē xp̄i r'memorare debes magnā charitatē suā vt ip̄e īmortalis pro nobis mortis fieri et mori voluit. Vñ. Joh. xv. Maiorē charitatē nemo h̄z vt aiam suā ponat quis p̄ amicis suis. Et ī illa meditatione orare debes dnm ih̄m xp̄m p̄ bono fine vite tue. q̄ certus es q̄ te mori oportet. sed an bene vel male dubiū. Rogem⁹ ergo ih̄m vnctū filiū dei hodie p̄ nrā salute crucifixū et mortuū vt det nobis ḡ ciam p̄senti et gloriā in futuro. A. q̄. E. R.

¶ Sequūtur exempla et miracula de passiōe christi collecta ex discipulo. cesario. et vitaspatrū aliorūmq̄. ¶c. Quidā honorauit quinq̄ vulnera xpristi. Ex discipulo. Exemplū p̄mū.

Quidā bon⁹ homo milītū dixerit deū dicēs cū beato bernhardo. O bone ih̄u quō te īuenio cū gaudio. q̄ mat' tua virgo maria vix te īuenit cū tristicia et dolore. Vt ergo dnm inuenire posset salubriter ob reuerētiā quīq̄

vulnez xpi quotidie dixit quidq; pat' nr. et tot aue maria. et hic apparuit ei dns et dedit ei de singulis vulneribꝰ mirã dulcedinẽ ita q; oĩa gaudia mũdi despexit et deo seruire cepit. et post mortẽ eũ cum gaudio uenerũt.

¶ Quidã honorauit valde passionẽ xpi. Ex vitaspatrum. ℣ II.

FRater theutonicus magne vite et fame a puericia cõsueuerat habere passionẽ xpi et vulnera eiꝰ ĩ mag̃ reuerẽtia et amore. et singulis diebꝰ dicebat ad illa quidq; vulnera. adoramus te xpe et benedicimꝰ tibi. q; p crucẽ tuã redemisti mũdũ addendo quidq; veniãs et dicendo tot pat' nr rogãs xpm vt daret sibi tamorẽ suũ pt' et tamorẽ. Huic aũt sicut ipe postea narrauit visibilit' apparuit xps dans de singul' vulneribꝰ sibi bibere miram dulcedinẽ. qua pcepta mũdi dulcedo et ꝯsolatio ĩ amaritudinẽ ẽ illi uersa.

¶ Frater quidã ũ pascue sensit oes pũcturas passionis xpi. Ex vitaspatrum. ℣ III.

QUe quodã fratre iuuene theutonico honesto admodũ deuoto narrauit sancte mẽorie magr iordanꝰ ordis pdicatoz q; xps dns in die ne ipm cõmunicauit. et ĩ die pascues passionẽ totam ĩ corpe sensit. Eratq; mirũ q; dicebatur illi vt se pparet ad illã passionẽ. et neminẽ nisi rentẽ videbat. tamẽ singulas pũcturas sentiebat.

¶ Passio xpi inuitat ad virtutes. Ex discipulo deuote meditatur passionẽ. ℣ Io. IIII.

QXpi vix aut nũq; poterit a dyabolo superari. Vnde quidã bonꝰ hõ ponẽs se ĩ loco secreto celebꝫ

.cc.vj.

sicut scribat et poterat quō scz xp̄s natꝰ fuit et ī mū
do cōuersatus. multa turpia et obprobria p nob pas
sus. et tandē mortē eiꝰ et alia hmōi. Et dicebat qꝫ
sibi profecerat plus ad bonū qꝫ totū qd alīs faciebat.
Vñ. Bonauētura. Dic vis o hō vt de virtute ī vtutē.
de grā in gram. de bono ī melꝰ pficias quotidie nullo
fatigatus impedimēto quāto potes deuotione pcurra
et mediteris dñi passionē. Lachrime passionis xpi sc
xpō dulcissime. Ex discipulo. LV.

Virgo quedā ad passionē xp̄i habuit specialem
graciam et deuotionē. que stans ante ymagi
nē btē marie virgis que habuit ihm xp̄m crucifixū
ī sinu. Et ipa virgo deuota ī extasim rapta deuote
fleuit. et vidit puerz ihm qui lachrimas illiꝰ virgis re
cepit ī manꝰ suas et punxit ipe cū ipis pectꝰ suū. Et
mater vgo maria quesiuit a ihu puero suo. vtrū iste la
chrime illiꝰ vgis ceēnt sibi dulciores. aut lachrime ma
rie magdlene. Et puer ihs rndit qꝫ iste lachrime essent
sibi dulciores qꝫ sūt lachrime passionis sue amoris. qz
lachrime marie magdlene fuerūt lachrime gtritionis et aīa
ritudis pro peccatis suis pprijs. Virgo quedaz
vidit ihm cruentatū in manibꝰ. Ex discipulo. LVI.

Virgo quedā religiosa licet adhuc ī seculari habi
tu posita ceēt. Cuidā religioso et deuoto viro re
tulit qꝫ saluatorē in cruce pendentē cū cruentatis ma
nibꝰ solebat vidē. et ex hmōi visione itantū pfecit vt
de dñi passione loqui vel cogitare nō potuit sine la
chrimis. sine deuotione aut singulari cōtritione.

Xp̄s intinxit panē vulneri. Ex cesario. LVII.

Miles quidā ordis cysterciēn. intrauit religionē. et

postmodū de exitu ordīs cogitauit. Et ipī semivigilā
ti xpūs apparuit ī forma psonatissimi viri. et quesi
uit quid mali haberet. Rñdit ille. dolorē cordis habeo.
et defectū in mēbris sustineo. Cui xps grossum pa
nē ordeaceū offerēs dixit. Surge et comede panē
istū. quē ille turbat⁹ ītuitus. Cuō mg̃t panē istū
grossum cōedam. qui panē similaginē mōsterij mā
ducare nō possum. Tūc dnūs ih̄s detecto latē vulne
vulneris pectatoris sāg̃ne et sanie profluenti ordea
ceū panē admouit. et tali pfluuio madefactū ubz
gmedē lāgnescentē. mox ille cū horrore mēbroz desi
liens. Heu īquit dnē quō talē pollutū panē gme
dam qui mūdū panē recusabā. Et dnūs ait. opt⁹
vt gustu tēptes saltē quō sapiat panis iste. Cuīq
ille diffugiū nō hrēt. et susceptū panē tremebund⁹
sumeret. et viv labijs attigisset. sensit ī pane sup
oēm suauitat⁹ dulcorē admirabilē. quē hiantī q̄
dā ore gtrectās totū subito cū mira auiditate cō
dit. Nec mora dnō dispar ātē tēptat⁹ ille ad se ī uer
sus est. et quid vidisset sensissetq̄ sincero corde re
tractās. ab oī dolore mētis et cānis tēptatiōe con
ualuit. et ī mag̃ tranq̄llitate spūs usq̄ ī finem
permansit. ¶ Martir quidā habuit signū cru
Qvidā scūs cāi ihc ī corde. Ex discipulo VIII.
ducētur ad martiriū. interrogatus a tyrāno
quare xp̄iam cū hylaritate ad martiriū accederēt.
Rñdit. q̄ signaculū crucis īpressum ē in cordib⁹ eorū
et id'o nō est mirū si cū gaudio xp̄m crucifixū imitā
tur. Rñdit tyrān⁹. qd' ore dicis pbabo. Fecit sanc
tū fabri. et cor ei⁹ īsidi. ī quo vt sanctus pduxit

.c. viij.

ipressionē crucis ūuenit. Et uiso miraculo tyrannus christianus factus est. ¶ Hoc denq; noīe crucifixi roborātur certātes p̄ xpō. silē exemplū ex ropto de luco. libro. de laudib9 sanctorūm. ¶ ix.

De scō ignatio legitur qui discipul9 fuit bti iohīs euāgeliste. et epūs anthiocen9. cuius tanta fuit auctoritas. p̄ etiā dñs ipm̄ ūba illi9 ad gfmationē dictorq; suorq; adduxit. Cū eī ut ipē in libro de dūnis nōib9 attestat2 quidā nomē amoris ī dūnis reprehendēbat. dicētes nomē dilcōnis nō amoris in dūnis ponendo volēs ondē hoc noīe amoris p̄ oiā utendū in dīnis. Scribit enī dūnus ignati9. Amor me9 crucifixus ē. Hic cū traiani impatoris iussu a militib9 uītus fuisset. romā p̄ductus (ut ecclesiastica docet historia) cū ydolis sacrificare noluisset. p̄cepit traian9 p̄mo plūbatis scapulas eius contondi, et unguls latera laniari. et duris lapidib9 ei9 uulnera gfricari. deinde carbones uīuos afferri. et ipm̄ sup̄ illos nudis plātis ambulare cōpelli. Et itez cū hoc fecisset illes9 dorsū ei9 ungul' laniari. eiusq; plagas sale pfundi. et ultimo tradi dobus leonib9 p̄focand9. Int' tot aūt gnā tōmētoz nūq; ab ūocatione noīs ihū xpī cessabat. Quē cū torores req̄rerēt. cur hoc nomē totiēs ūocarz. ait. Hoc nomē cordi meo insc̄ptū habeo. et id'o ab ei9 ūocatione cessare nō valeo. Post mortē ei9 quidā volētes curiosi9 exputi. cor ei9 a corpe euellerūt. et illud sciscentes p̄ medū. totū insc̄ptū hoc noīe lr̄is q̄si aureis ūenerūt. ¶ Extat exemplū silē. Ex ropto Aspexi iquit ego p̄pis oculis et. ¶ ubi supra. ix.

mãib⁹ gtractauit passiõis xpi ymagiñ in corde sce clare de monte falcone miraculose [illegible]matã. De illo quippe gparta sũt nõ hũano artifi[illegible]sed dino miraculo. crux. clauí. lancea. spongia. colũna. et flagella. Insup et ĩ corde illo ĩuenta sũt tres lapides puuli et rotondi, qui (vt dicebãt) si ĩ statera ponãtur et et pte altera pond⁹ equale coaptetur sublato vno adhuc duo sũt ponder⁷ eusdẽ cui⁹ et tres. sublat⁷ duob⁹ ecã vn⁹ equalis ẽ ponderis cui⁹ erãt oẽs tres sil'. ĩ quib⁹ insinuari videtur trinitas psonaz diuinaz et equalitas. qz nõ tres dij sũ vn⁹ est de⁹. et qual' pater. talis filij⁹. tal' spũsscius. De hoc ĩquit deuot⁹. Bernh⁹. Jhũ dulcis meoria dãs vera cordis gaudia. sed sup mel et oiã ei⁹ dulcis pũtia.

¶ Cõuers⁹ quidã habuit passionẽ xpi p lcõe mẽse.

Quidã cõuers⁹ ẽ. ¶ Ex discipulo ¶ XI.

Qdie requisitus a priore suo quid ĩ mẽsa cogitaret. eo q lcõez mẽse nõ intelligẽt. Rñdit. ego lcõez optimã habeo ĩ mẽsa. Cñ manducare ĩcipio cogito qualiter me filij⁹ dei sit ab angelo ãnũciat⁹. et ĩ vtẽo vgĩs de spũscõ gcept⁹. mẽtez ptractãs sic pmũ soluũ voluo. Deinde quõ angel' geñentib⁹ sit nat⁹. et pãnis ũiolut⁹. et ĩ presepio reclinat⁹. et ecce plectũ est secundũ soluũ. Jn hũc modũ peuro circũcisionez. adũctũ magoz. oblationẽ in templũ. baptismũ. ieiuniũm. passionẽ. resurrectionẽ. ascensionẽ. spiritussci missionẽ. tandẽez extremũ iudiciũ. Et tal' ĩquit ẽ lcõ mea quotidiana cui⁹ finis ẽ prandiũ.

¶ De tribus lrĩs. scz nigra. rubea. et candida. Ex

Duo germani vn⁹ cleric⁹. et ¶ discipulo. XII.

alter layc⁹ fuerũt ĩ quodã cenobio. Cũez aũt

cleric temp⁹ legendo et scribendo deduceret. Quadã die cleric frẽm suũ mtr[illegible]uit. Quo mot tõsumis cẽp⁹ tuũ. Qui rñdit. Ares lr[illegible]dici q̃s quotidie ĩ corde meo uoluo. quaz ꝓma ẽ nigra. secda rubea. tercia uero candida. Qui cũ miraret illaz lrãz noiã. Rñdit ꝓma ẽ peroz meoz recordatio que tãq̃ nigra et grauis sarcina me torquẽt et cruciãt. Secda est recordatio re sei saĝnis redẽptoris mei quẽ in cruce ꝓ me miser peccatore de quũlib⁹ cruor⁹ sui corpis fudit tã misericor diter et abunde. Tercia est desideriũ celestiũ gaudioz. et coz qui sequũt⁹ in alb⁹ agnũ quocũq̃ ierit. Hijs au ditis lrãtus frater erubuit. sumẽs ex⁹ de trib⁹ lrĩs frĩs sui. oẽm suã sciam q̃i michil reputãs ĩgemuit. et magꝭ de cetero uitã suã in deuotione ꝓfecit. Abbatissa quedã fecit sibi passionẽ xp̃i legi ĩ agone. Ex cesario

Aput quedã abbatissa amatur et re. XIII.

patr̃ discipline regularis totiꝰ et norma iusti tie. q̃ cũ moritura eẽt. passionẽ dñi coram se legi facie bat. Cũq̃ ventũ fuisset ad illũ locũ. In manꝰ tuas cõ mendo spm̃ meũ. illico expirauit. Que cũ post mor tem eiꝰ cuidã scimoniali apparuisset. et illa de statu eiꝰ scisitabatur. ait. statim ĩ ista hora q̃ aĩa mea de corpe egressa ẽ euolauit ad celũ. Aliq̃ sororũ stati ĩ orõe apparẽs in spera. et scisitanti de statu suo ait. cauẽdo usiculũ illũ. Da iudicũ. Dicit audiuimus ita uidimꝰ ĩ ciuitate dñi ututũ. nichilq̃ aliud loq̃s oculus sororis subtractus est. Passio xp̃i ꝓsta a pec catis reuocat q̃d ptz ĩ cleico criminoso. Ex discipulo.

Quidã cleric uicijs carnis supatus. XIIII.

q̃tẽnebat agẽ pniã. Cui xp̃s crucifixus ap

parauit ſua vulnera oſtendendo dicēs. O neq̄ſſime cur nō attendis que pro te paſſus ſum. Cur ꝓpōmis tui capitis ornamēta mee coronatiōi. tue mutatoria veſtiū mee nuditati. tuas cātilenas meis ſuſpiriis et plāctibꝰ. cur tuā burſam et zonā meo lateri lanceato. tuas crotheas et aurea calcarea clauis manuū et pe dū meoꝝ. tuos cachinos et riſus fletibꝰ meis. Neaſ ſe ē enī vt dedit⁹ delitijs gtēnendo mea vulnera. et tandē morte eterna vulnereris. ℣ Juuenī oñdit xꝰ manus et latus et vulnera. Ex diſcipulo. xv.

Vueis quidā luxurioſꝰ mala ītentione ītrauit rube tum vbi erāt infimee mlieres. Cui occurrit dyabolꝰ dicēs. quo vellet. qui dixit ſibi ſuā intētionē. Cui dyabolꝰ. vade ante me qz bene tibi ſoluā tempe ſuo. Q' cū intraſſet vlteriꝰ. occurrit ſibi xp̄s ī habitu cuidā monachi. quo tendēt requiſiuit appellās eū filium. Et dixit iuuenis. Vos nō eſtis pater meꝰ. Cui mōchꝰ Certe tu es filiꝰ meꝰ. Rñdit cū indignatiōe q nō eſſet filiꝰ eiꝰ. Cui mōchꝰ opta cappa oñdit ei manꝰ latꝰ que ābo erāt cruentate ſicut apud crucifixū ſolet de pingi. Credis ergo q ego ſum pater tuꝰ. Cui ꝛeda mauit dicēs. Dñs meꝰ et deꝰ meꝰ. Tūc dixit ei xp̄s Vade confiteri. qz ille qui tibi occurrebat ante rube tū eſt dyabolꝰ. et expectat te q frangat ti collū tuū. Cui cū exiſſꝰ de ſilua cū ꝓpoſito confitendi dyabolꝰ eū non cognouit. Et ille ītrogans dyabolū dicēs. Quē tu expectas. Cui dyabolꝰ. Certe tu nō es. iſte erat totꝰ noſter. et m̄ data fuit ptās ſup eū vt ipm occiderem. tu vo alter es. Cui ītelligēs di miam cu ca ſe factā intrās clauſtz gfeſſꝰ ē et ſic ī bono vitā fi

Jniuit.

.C. ix.

E apostatā xp̄s p ostensionē vulnez reuocauit.

Vuemis quidā religionē mirās qui ī sclo fuerat delicate nutritꝰ. et iō vitā austerā sue religionis vix sustinē poterat. Damis eī erat miger. durꝰ. et vnū atre. difficilia et grāua videbant sibi oīa que fuerūt ordīs. Et iō petiuit a suo plato licētiā recedendi. dicēs se nō posse pati ordinē. Cui dixit platꝰ qui fuit vir discretꝰ. Frater vos nō potestis recedere qz pfessꝰ estis ī religionē ista. ꝫ habete ꝑfidentiā et fiduciam in deo. et togate eū vt possitis cū alijs sustinere qz forte asse dyaboli tēptatio ē. Ille acq̄euit breui tpe et ite reuertitꝰ ē et mūto habitu iuit ad selim. Cui eūti suā viā appuit xp̄s in spē iuuenis cuiusdā. et sequebatur eum p viam eandē. Ille aūt festinabat quasi desperatꝰ nescies quo deberet ire. Xp̄s aūt sequēs eū clamabat. Expecta me. Ille āt amplius currebat. Tūc dūs vocauit eū nōīe proprio dicēs ei taliter. Frater expecta me et ibo tecū. Tūc iratꝰ ille qui vocabatur frater et vereciūdabatur fil'admiratꝰ quis ei dixisset nomē suū et q̄ erat mō dus fortiꝰ cepit currē. et xp̄s altiꝰ cepit clamare. Tandē tedio victus expectauit eū. Et cū xp̄s ab eo quesiuisset quo iret. Rñdit. quid ad te. ego vadam ī viā meā vbi habeo facē sicut et tu. Tandē precibꝰ victꝰ dixit ei q̄ religionē suā dimiserat eat ibat ad selim. Tūc xp̄s eleuās vestem et brachiū. et latus discoopuit. et vidit ex vulnere lateris xp̄ī sāgiem effluere. et dixit ei. Reuitere ī locū tuū. et q̄n inuenies panē nimis durū et alia ti' grauia. iemge ī latus illud et eit ti' totū suaue. tūc ille redijt. et

postea sancte vixit. Vñ. Gregor⁹. Di passio xpī ad meōriā reducitur. michil ē q nō equo aiō tolleratur.

¶ Passio xpī liberat a tēptatiōe carnis. Ex disa

¶ Erat quidā religiosus qui fre. Ipulo. XVII.

quēter tēptabatur de petō carnis. tandē vi dens se nō posse durare venit ad ymaginē crucifixi ad quā sepe veniebat rogās xpm vt eū vellet ab hac tēptatione liberare. Et aut crucifixo q nisi cito liberaret eū dimissis vestib⁹ religios⁹ iret ad selm et suā concupiscentiam satiaret sicut alij miseri q' st' m seculo. Postq̄ hoc dixerat nocte segti ḡ iussic tēptatus ē. et tūc mane cū fletu fleris gemibus dicebat. Ecce vestes tue q pro nullo pcio petm in eis ḡmittere. postq̄ tu nō vis me iuuare exuo me Tūc exuit se vsq̄ ad vltimā vestē et posuit totū ad pedes crucifixi. Tūc crucifixus vocās eū ꝑ nomē dixit ei. frater accipe vestes tuas. q anteqū ꝑpt' hāc tēptationē te exire ꝑmittere potiꝰ iterū destendere. si nōn ēet. et pro te liberando morte ite rū sustinere. Tūc fr̄ respondēs dixit ei. Dñe post q̄ me tu vis iuuare et ego prius ꝑmittere me sus pende. q̄ te peccando mōlt' offendere scient. Et ita tūc a tēptatiōe liberat⁹ est q nūq̄ post modū sensit i carne talē grauē tēptationē et cōcupiscen tiam. Ex hoc apparet q̄ tū est bñficiū dñice passio nis quo a morte ꝑpetua liberati sum⁹. et adhuc q tidie a petō et a tēptatiōe liberam⁹. Vñ. Gregorius Nichil adeo resistit iaculo dyabolice suggestiōis q̄ freqūs meditacio dñice passiōis. ¶ Clericꝰ lubricꝰ post oīsionē vulnez xpī religionē intrauit. Ex

.C.X.

Hvit quidã deicꝰ lubricꝰ et. ℣ discipulo. ℣ xviii.
Hīmunde vite qui quotidie ꝓponebat gutereſe
et agẽ pnãm et tamẽ ſemp differebat et tardabt̃.
Cui apparuit dñs in forma ī qua crucifixꝰ fuit ī
viſione. oſtendẽs ei vulnera et ſagᷓnem dicẽs. Vide
quid pro petis tuis paſſus ſim in corpe meo. te et a
lios petores ad vocandũ et a petis ſoluendũ. Reu
tere ad me et ego ſuſcipiã te. Ꝺt̃ quã viſionem
motꝰ ītrauit religionẽ et ſancte vixit. ℭ Paſſio
xpi liberauit puellã a tẽptacõe carnis. Ex guil
Qvella nobilis ī amore cuiuſ. Lhelmo. ℣ xix.
Qdam iuuenis p ml'tos ãnos miro demonũ
ſtimulabatur inſultu. et tandẽ ad'o grauiter tẽp
tata ẽ vt ſomnũ et etiã cibi pdẽt appetitũ. Lardit
nocte quadã vt tanto demonũ agitaret² impulſu
vt ſupueniente aurora ſurgẽ cogitaret et clam ad
ire iuuenẽ qui in vicino morabat². Ner mora vt o
culos aperuit vidit xpm quaſi plagis recẽtib' cru
cifixũ lem' ſermonẽ ſibi dicentem voce paterna. Ne
diligis qꝫ ſum formoſꝰ. bonꝰ. dulcis. et generoſꝰ.
Ner vt dixit repente diſparuit. et puellã in õm
pace et gaudio et gratiarũactione ab oĩ tẽptacõe
liberam dereliquit. ℭ Sanctimonialis ũuenit
xpm crucifixũ ī ianuis. Ex cesario. ℣ xx.
Qvedam puella ſanctimonial' virgo a quodã
Qdeico verbis luxuriosis ſtimulata ītantum
ſuccenſa ẽ qꝫ ꝓmitteret ſibi qꝫ dicto ꝙpletorio veni
ret ad locũ ꝙuentꝰ. erat emĩ cuſtos ecclẽ. Dicto com
pletorio cũ quentꝰ aſcendiſſet dormitoriũ et illa ex
ire vellet de oratorio. ī ipõ oſtio xpm cum mãubꝰ m

cruce expansis stare ꝛspexit. Cui cū egressꝰ nō pa
reret ad ostiū qđ erat ī opposito cucurrit uta sucrē
sa fuit ī amote cleici vt pene michil adūteret quid
circa se diuinitꝰ agēretur. Cđ plura oēs ianuas
adijt et crucifixū in oībꝰ iuenit. Tūc p̄mū ad se
reuersa et territa dixit. Forte voluntas dei ē vt mꝰ
q̄ vadas. Dolita fuerat eadē virgo singulis diebꝰ
specialē quandā oracionē dicē de passione xpī. quā
diū in tanto periculo ēmūeranit visiom tam vtili.
Que tremēs ante ymaginē btē dei genitricis se p
straut de pcō suo veniam postulās. A qua cum
ymago facie ūteret. et illa obmixꝰ supplicaret pro
pius accedēs ymago manu maxillā eiꝰ percussit di
cens. Cuo vis ire fatua. vade ī dormitoriū tuūm
Tam fortis erat alapa vt ī terrā ruens sic iacer
vsq̄ ad tempꝰ matutinale. Cūq̄ signū dormitorio
sonarēt et illa ī oratorio nō pulsaret putātes eā
eē in oroē. vel pressam sopore. intrātes eccl̄iam et
multo defectu eam reperientes. Postq̄ reſocillata
loqui potuit. oīa que circa se gesta sunt ad honorē
dei et btē virgīs maīe gsororibꝰ suis recitauit. licet
grauis eēt alapa. prorsꝰ tamē a tēptacioē p illā
fuit liberata. ℣ Quidā mutilauerūt ymaginē
ihu xpī crucifixi. Ex cesario. LXXI.

Quodā tpe mt duas cognitiones militū tam gꝰ
ques iimicicie orte sūt vt se inuicem capent et
occiderēt. Die ergo quodam cū pluēs vnꝰ ptis con
uenisset in ecclesiam cuiusdā ville aduise parti per
quandā vetulam pdita sūt. Dederat ei eis signū
dicēs. q̄n intrauerint nolam trahant. Cđ cū fecis

.cc.xj.

set eccl̃am cū multitudine armatorz ingressi sup̃ ter/mes inuenerūt. Quo viso illi arrepti sacris ymagi/nib⁹ gladijs opposuerūt sperãtes sibi illaz būficia pari debere. ꝓtussores vo nullū sacro loco exhibentes honorẽ. nullã sacris ymaginib⁹ reuerẽtiã ita hostiũ cruorẽ sitiebãt vt ymagies oppositas mutilarent. Jpũq; crucifixi brachia p̃scinderent. et octo imlia i ec/clesia trucidarẽt. qđ sacrilegũ dure satis vindicatũ ẽ. Nam i breui tpe ab occisorz gsagĝneis occidentũ nũerosa mlt̃itudo sic gladio deleta ẽ vt vix duo sup̃ essent. Vetula vero que illos ꝓdiderat tpe messis mi/nio calore aeris suffocata est. Calistatus q̃/dam vulneraut ymaginẽ xpi. Ex cesario. XXII

Tpe discordie int̃ ottonẽ philippũq;. prouincialis in quodã oratoriũ satis curiose sua ad q̃satiq; transtulit. Quo cognito quidã potẽs ex pte adusa ad expugnandũ illud arietes machinasq; applicuit. Jlli vero qui dem⁹ erãt ymaginẽ crucifixi ligneã cont̃ hostes i quandã fenestrã posuerũt. sperantes q̃ ob illi⁹ veneratione loco ꝑcerent. Quidã vo de balista rijs de cruce nõ curãs. imo locanti illã indignat⁹ te/lam misit. sacrã ymaginẽ in brachio profunde vulne/rauit. Ipsa mirũmodũ antiq̃ renouant² miracula. Et admstar vene humane sãg̃is de loco vulneris ꝑpit stillare. Adhuc vulnis sãg̃inis et stigmata illic ondũ/tur. Timore igitur tanti miraculi ꝑdictus vir qui i exercitu eccl̃am inuaserat cruce signat⁹ ẽ et pmãin egit. Demel ei adhuc mõrtis in terris crucifixum atq; lancreat⁹ ẽ. Et cũ quotidie a malis. sedẽs ad dextrã pris se crucifigi ꝑ ypham ꝙquerit² dicens.

Et me crucifigitis. ¶ Quidē ppt camisiam vul
neraut ymaginē crucifixi. Ex guilhelmo. xxiii.

QVm eodem tpe otto contra philippū ascendēt
cū exercitu satellitib⁹ eius quādā ecclām intran
tib⁹. Vnus ex ill' crucifixū in eminenti loco positū pro
spexit. tecentā linea camisia multo studio textum.
vidit et scrupuit. Quē tū manu attingē nō potu
it. lancea insis ē extrahē. Et qz firmiter ymagīm
ānexa fuit. in diuersis locis illā pupugit. Dñs
ihs xps vere vt sibi fortiū ostenderet quid eius ymagī
ūurie vel gtēpt⁹ irrigat⁹. egit sua potētia vt de si
gulis pūctis omb⁹ sāgis emanarz. Qui quotidie a
malis hoīb⁹ iterū crucifigitur. Vñ. Rursum cruci
figentes filium dei. scz p petrū. ¶ Judi vulnera
uerūt ymaginē xpi crucifixi. Ex hugone de sanc
to victore. xxiiii.

APud sitiam in cuuita. Ite beruth quidā xpian⁹ sub ānua pensione
hospitiū hns. Ymaginē crucifixi uix̄ lectū in pare
te affixerat. et ibi orationes suas cōtinue faciebat.
Post ānū vo aliā domū locauit. et ymaginē ex
oblīuione dēliquit. Quidā aūt inde⁹ pdictā do⁹
aduxit. et die quadā aliū indeū de suis tribulib⁹
ad cōuiuiū inuitauit. Int epulas aūt ille ā mu
tatus fuerat tasu exercūspiciēs. ymaginē xpi insuā
parieti contuet⁹. et in illū qui se inuitauerat ira
fremēs est effectus. cur ymaginē ihu nazareni te
nere auderet comminatur. Ille aūt q pdictā yma
ginē adhuc nō vidisset iuramētis quib⁹ poterat af
firmabat. et illam (de qua dicebat) ymaginē pe
nitus ignorabat. Tūc ille placitū se simulās. vale

.cc.xij.

fecit. et ad principes sue gentis abiit illo ad uiderat et seruauit. Iudei ergo congregati. ad domū ei⁹ uenerūt. et uisa ymagine illiꝰ cōtumelijs duris afficiūt. et extra synagogā semiuiuū ꝓiciūt. Ymaginē uero pedib⁹ cōculcātes. tricta obprobria dnice passioīs renouauerūt. Cui uō latus lancea ꝓforassent ptinus sāg⁹ et aqua ubertim exiuit. et suppositū uas ipleuit. Stupefacti iudi sāgnē illi ad synagogā detulerunt. et oēs infirmi ex ipō munere ptim sanati sunt. Tūc iudi episcopo terre oia narrantes p ordinē. baptismū et fidē xpi uanimit⁹ susceperūt. Epūs aūt sāgnē illiꝰ ampull' cristallinis et uitreis cōseruauit. Xpianū cita ad se accersiri fecit. et quis tam pulchrā ꝙposuerat ymaginē ꝙsiuit. At ille dixit. Nychodem⁹ illā composuit. qui moriens dedit gamalielo. Gamaliel thadeo. Thadeus iacobo. Iacob⁹ symoni. ille deliquit in ihrlm usq ad excidiū urbis. Tūc oēs iudei synagogas ī ecclias consecrauerūt ꝓpt istud miraculū. Et rome cōsecrata ē eccl'a ī honore salnatoris ubi ampulla cum illo sāgne reꝙruatur.

Quidā quidā ymaginem xpi im gutture percussit. Ex discipulo. XXV.

Apud ystantinopolim iudei quidā ecclesiam scē sophie intrauit. et quandā ymaginē xpi ibidē conspexit. Cui se solū ibi considerās gladiū arripuit. et mox ī gutture effigiē xpi percussit. statimq; inde sāgs exiuit. et iudi faciē et totū caput aspersit. qui grauit' territus ymaginē accepit eāq; ī puteū proiciens aufugit. Quidā aūt xpian⁹ eidē obuiauit. sibiq; dixit. unde uenis iudee. aliquē hoiem occidisti. Et ille. falsum dicis. Cui rursus. Uere homicidiū perpetrasti et ideo sāgne as

donec inde a fidelibꝰ d negocio agit⁹ pe delata et inde ad patriā suā deducta / a quibꝰ ubi ad suc iud Hedmario deuenit hoc factū d'no scd. A. 10. Expūs hic mos defuit ut eccl ꝙseruarēt et ante eandē alia uia ꝙcurabant ꝓpt quod in dubio habent utrū o sint sancte uel ꝓfanē uandē uerū fidē de passione

persus es. Cui dixit iudeus. Vere dñs xpianoꝝ verꝰ deꝰ est. et fides eiꝰ firma p oiã comprobat. neq; ꝙ ei pcussi hoiem ꝑ xpi ymaginẽ et ẽtinuo saĝs de ip sius gutte emanaut. Duxit aũt iudeꝰ hoiem illũ ad puteũ et inde sanctã ymaginẽ extraxerũt. Pla gã aũt in gutture ymagis xpi (vt fertꝫ) adhuc ter mitur. Et iudeꝰ ẽtinuo bonꝰ xpianꝰ efficitur.

¶ Iudei in die pasce ceream ymaginẽ xpi vul

QVm iudei. V nera uerũt. Ex discipulo. XXVI.

In quadã ciuitate fecissent in pascue ymaginem xpi ceream. et eam clauis cruci affixissent. et lãcea pforassent. Apparẽs btã vgo conquerẽs xpianis de hoc. quare sustineret ꝙ adhuc in illa vrbe iudi filium ipi crucifigerent. Xpianam aũt domos iudoꝝ pene tranteꝫ. et eos capiẽtes. ũenerũt ymaginẽ et eius vulnera cruentata. Quo viso miraculo multi iudi ad fidem conuersi sunt.

¶ Xpus apparuit hemite ha bens aureã crucẽ sup scapulas suas. Ex discipulo.

QVidã hemita extitit sanctissime vite. XXVII.

qui instantissime dñm exorauit vt sibi ostẽde ret qd seruitiũ mt oiã seruicia sibi placẽt. Dz q mul tiũ valet deptcatio iusta assidua. Contigit quadã vice ei idẽ hemita eet in cella sua et orando deũ hono ret. audiuit cuiusdã pauperis vocẽ. de quo multũ ad miratus surrexit tẽptãs quid hoc eet. Et cũ exisset vidit hominẽ nudũ et pauperẽ frigore trepidantez. et crucẽ magnã sup se baiulantẽ. quẽ cũ vidisset dixit. Quis nã es tu. et vnde venisti. At ille respon dit. de celo veni. et ihs xps marie filiꝰ ego sum. Cui ille ait. O bone ihu quid hic facis coram me misero

.C.xiij.

pectatore. Rñdit. tu me hyc tuis oñib⁹ cõpulisti. nam
dũ me rogasti. vt oñderem tibi qđ seruitiũ inter oĩa ser
uicia maxĩe acceptarẽ. et nũc vem tibi hoc mdicare. Nã
vides magnã crucẽ quã porto ĩ humeris meis. et hoc
ẽ michi acceptissimũ ſruciũ q tu et qulibet hõ michi
exhibere poteris. vt tollas crucẽ meã sup te. mẽoran
do quotidie passionẽ meã deuote. hoc seruiciũ est michi
acceptabilissimum. ℰ latro quidam vnĩ pater nũ
dixit ante crucifixũ et celũ meruit. ℰx discipulo. X
Eremita quidã longo tpe asperã duxit vi. ℣ xviij.
tam. Et cũ quidã latro ad eũ venisset qui p nul
tos ãnos homẽs spoliauerat. et latrocinia ꝑpetrauerat.
facta cõfessione nullã ab hẽmita voluit recipe peniten
ciam nisi valde breuem. Tandẽ hẽmita ñũciauit ei vt q⁹
riens ĩ via aliquã crucẽ videret. flexis genib⁹ oroz dñicã
diceret. Cui latro. hãc pẽitenciã libent⁹ accipiã. Et
cũ hanc pẽitenciã suscepisset. et paululũ a cella here
mite discessisset vidit hostes suos eũ insequẽtes quoz
ꝯsagineos iugulauerat cepit ĩmediate fugere. Quo
fugiente statum vidit crucẽ in via erectam. et sic flexis
genib⁹ cepit oroz dñicã dicẽ. Et cũ effugẽ potuisset. mo
ri maluit. qz pẽitẽciã sibi ĩiũctã preteriret. Et sic obtu
lit vitã suam deo. et cõmẽdauit sibi aiãm suã. et vt
illã pmiãm pro oñib⁹ suis petiis acceptaret. Et cũ sit
ĩ codẽ loco ab ĩimicis suis occisus fuisset. tũc hẽmita
vidit q angeli dei aiãm latronis susceperũt. et cũ mag⁹
ꝯaudio ĩmediate ad celũ deduxerũt. ℰ Quidã in a
gone adaptauit petã mẽbroz suoz ad passionem
Quidã magn⁹ xpĩ. Ex discipulo. ℣ xxix.
petroz in agone ꝯstitutus. fuit prouss⁹ ĩ verba

tione pcō⁊ suo⁊. et in tali angustia dedit se ad me ditandū passionē xpi. Et singulis mēbro⁊ xpi passi, omnib⁹ suo⁊ mēbro⁊ ūigtatē adūxit. vtputa. Cū ād cogitauit suo⁊ cminū ornatū. ad ḡnas cruisas dñi ihu ḡracionē fecit. Et vultū sui cōpositionez. ad dñm ihm ḡsputū faciē eā paut. Et oculo⁊ suo⁊ vagā et dissolutā vsionē. ad xpi ihu oculo⁊ velatōez cōpauit. Et luxuriā et delicias corpis. flagellatio nib⁹ xpi assimilauit. Et gulā et ebrietatē suā. fel li et acēto adūxit. Et sic de alijs reddendo singula singulis. Et nō est ambigendū quin salutem cum latrone obtinēs ab hac luce emigrauit. ¶ Cōmū quādā ptrāsiēs crucifixū ḡsueuit dicē O bone ihu xpe p illā amaritudinē. ⁊c. Ex cesario. ℣ xxx.

QDam quidā de ordiē regulariū. tēpore qdā tanto sopore cepit affici. vt nisi cito dormiz moretur. Cui cū in loō se reclinasset. mox quidā cōuersus affuit dicēs. Dnē cū licētia vā vado. Et ille. quo vadis. Rndit. vado ad deū q⁊ mortuū sū hac ora. Et p⁊ior. cū mlta pfecta trāseūt ad purga toriū. qd est q tu tam absolute dicis te statim ire⁊ ee ad deū. At ille. habebā ḡsuetudinē vt quotiens ivem cora crucifixo hāc dicerē oōz. O bone ihu p illā aāritudinē passiōis quā sustinuisti in cruce. et maxie qñ aīa tua egressa ē de corpe tuo. miserere aīe mee in egressu suo. Et exaudiuit oōz meā dñs. meiq⁹ miserti⁹ ē. Et ait p⁊ior. quō fuit tibi morienti. Rndit. videbatur mi ī agonia q tot⁹ mūd⁹ esset lapis vn⁹ et pmet⁹ pertⁿ meū. Hec nota. ¶ Xps ī cruce āplexatus ē iuuenē. Ex cesario.

.ct.xiiij.

In quodã claustro fuit iuuenis quidã bo. ℣ xxxi.
ne mdolis. huic erat studiũ in die ad mins semel p
turbé passionẽ xpi. In quo studio tantã p̃ medii cur
citer ãnũ passꝰ ẽ difficultatẽ. vt qñ sibi nõ valere hꝰ
modi meditacõz passionis xpi arbitraret. vt cũ post
modũ quodã tpe in angulo chori cõuersoz diutiꝰ ac
deuotiꝰ orõi incubuisset. dñm implorãs auxiliũ. Et
cũ ab orõe cessasset. surrexit et trãsiuit ante altare.
Et ecce dñs ihs ibi stetit añ altaẽ qñ pendẽs in cruce.
qui piissima brachia sua abstrahẽs a cruce. seruũ
suũ amplexatus ẽ. et tanq̃ p̃cordialẽ sibi in signuz
mutue familiaritatis eũ ad pectus suũ attrahendo
strinxit. Cui in illa hora tantã a dnõ accepit gr̃iã
lachrimaz. vt mira matutinas vix aliq̃ hora oculi
ei⁹ sustinerent. Ita quoq̃ postmodũ in xpi feruebat
passionis meditacõe. et tantã sensit in ea dulcedinez.
vt et ipẽ palmã martirij plurimũ affectavet.

Quidã dixit quotidie ad vulnera xpi quinq̃ pr
Eckat quidã. ℣ noster. Ex discipulo. ℣ xxxii.
bonꝰ homo qui multũ dilexit deũ ob reuerẽ
tiam quinq̃ vulnez xpi. et ꝓpt' dulcedinẽ quã habu
it ad passionẽ ei⁹. dixit quotidie quinq̃ pr nr. Et hu
ic apparuit dns ihs. et dedit ei de singul' suis vulne
ribꝰ miram dulcedinẽ. ita q̃ oĩa gaudia mũdi desper
it. et solũmodo dõ seruire studuit. et in bonis operibꝰ
et virtutibꝰ valde ꝓfecit. Et sic vitã suã tandẽ in
bono finiuit. et post mortẽ celũ intrauit. Cui
dã surrexit sp de nocte dicẽs. O dnẽ ihu xpẽ nullꝰ
Quidã deuotus. ia tibi gpatit. Ex discipulo.
amator passionis xpi solebat noct. ℣ xxxiii.

nis tpib⁹ singulijs mediis noctib⁹ surgẽ ad mẽorã
diũ dnicam passionẽ. Et gemib⁹ flexis protensisq
mãib⁹. i celũ ita orare gsueuerat multis ãnis. O
mi dnẽ ihu xpẽ. tu pro me et õib⁹ petõrib⁹ iã passꝰ
es. et nullꝰ iã treũ vigilat. aut tibi dignatꝰ ẽ cõ
pati. Nec et silia orabat. et demũ in bono fine sa
lubriter moriebatur. ¶ Quidam mulier quedã passiõz xpi
diligẽs obiit tpe partus i die parasceue. Ex diaplo.

Matrona quedã nobil' mstabat pre. XXXVIII.
mab⁹ vt deus daret sibi hãt graciã. q eodẽ die.
et eadẽ hora qua xps p salute nrã mori dignus est
et ipã moriẽtur. tantãq penã sustineret quãtã post
eũ vnq̃ aliq̃s hoiz sustinuisset. Qua ipã spãlẽ gra
ciã et deuocionẽ habuit ad passionẽ xpi. Nutus ei
ferijs absente marito suo nõ iacuit in plumis. et
sextis ferijs cũ nõ audebat nudis pedib⁹ ire ad ec
clesiã nobilitatis sue. puos lapillos ad calcaos su
os posuit. vt sic transeundo serpãm lederet. et i hoc
passiõz xpi honoraret. Contigit aũt hora eadẽ. et
eadẽ die qua xps i cruce mortuꝰ est. ipã pregnans
parturiendo puerꝝ. tantã penã passa ẽ. vt iudicio
spectãtiũ pena sua penas aliarꝝ pregnãtiũ exce
deret. et sic p nimio dolore defuncta est. Dꝝ puer qẽ
genuit suspexit. Frat' autẽ predicatorꝝ qui cõfes
sor ei⁹ extiterat. i sabbo sce passe missam p defũc
tis sibi dicẽ ꝓponebat. Cũ aũt añ altare ꝓcedꝰ
et ad missam se ꝓpararet. fatigatus vigilijs obdo
miuit. cui apparuit supdicta matrona dicẽs ei. Nõ
cãtabis m missam p defũctis. sed gloria i excelsis.
qz iã sum i requie btõrꝝ. Euigilãs frat'. fidẽ nolui

sono adhibe. voles missam pro defunctis celebrare. mi/
sit aut prior ad ipm vt p se missa dici i quetu dice/
ret qz ipe eet exiturꝰ. Cui dñi instanter petet. vt il/
la missam alij nunciet. Noluit prior dicens. vt missa
dici illo die i quetu dicet. Cui cu faceret sm vbu ma/
trone q sibi i somnis apparuerat cotigit. No ei ex di/
uino nutu p defunctis. sz gloria i excelsis dixit.

Nouicꝰ quda volut redire ad sclm et xps oste/
Xpm sedm. dit ei vulnera. Ex legenda fratrm.
apostolu vrsum crucifixerut qui XXXV.
ad petu redeut. Vn legit2 q tpe scī fracisci dñi dina
pietas pma ordis muoz iaceret fundamenta. qda
de frib9 ad sclm redire teptabat2. Tande acedes ad
btm fratrisciu. vogare cepit vt a religiois vinculo ab/
soluetur. eo q nulla ratioe potrat i ordie pmane.
Cui cu btus fracisc9 nec posse. nec velle facere rnde/
ret. Ad dnm hostiensem accessit. et ab eo sile rnsum
accepit. Videes q sup hoc dispensatioz obtine neq/
ret. spu teptacionis ipulsꝰ. dedit i gmotioz pedes su/
os. Cuq paululu discessisset. quda sibi obuiauit.
et ab eo quo tendet requisiuit. Cui cu furiosa voce
dicet. quid ad te de facto meo. Ille statim latus ex/
hibuit. manꝰ extendit et pedes. i quib9 quq vulne/
ra recenta cruore no modicu effluebat. et adiecit.
Tu vulnera mea renouas. tu itez me crucifigis.
Cuo viso pterritꝰ ad pedes eiꝰ se cu lachymis pie/
cit. sibiq vt ignosceret vogauit. Statuq xps qui
visus fuerat ab oculꝰ eiꝰ est elapsꝰ. Tuc ille ad btm
fracisciu redies. visa p ordine retulit. et vsq ad fine
vite deuotus in religione pmasit. Fvles qda oc/

cidit patrē alterīg militis. Ex disapulo. XXXVI.

HEcidit quodā tpe q̄ miles quidā occidit patrez alterīg militis. Et ille volēs vindicare homicidi/ um prīus. nūq̄ potuit illū militē inermē inuenire. ꝙ semp armatꝰ incessit. Accidit aūt in die pasche q̄ idē miles incessit nudipes et sine armis. tūc alīg miles cū euaginato gladio incurrēs in ipm volens vindicare homicidiū prīus. Tūc ille prostrauit se ad pedes alterīg militis. dicēs ei. Ego humilit̄ supplico vobis. ꝓpt̄ illū qui hodie i cruce p nob' mortuꝰ est. q̄tūcūq̄ m ignoscatis q̄cq̄d contra vos feci occidendo vob' prēm vrm. Et ille miles erexit eū. et ꝓpt̄ ihm crucifixū totū indulsit ei. et i signū r'conciliatois osculatꝰ ē eū. Cū aūt ille miles i eccl̄a cū ceteris hoīb9 osculari voluit crucifixū. sicut mos ē in illa die. tūc ihs in cruce amplexatꝰ est eundē militē cū brachijs. et osculatꝰ ē eū coram oī ꝑplo. et vox ab oīb9 audita ē. Tu hodie ꝓpt̄ me indulsisti illi qui ti' prēm tuū occidit. et ego hodie idulgeo tibi oīa pcā tua. Et sic ipletū est i illo milite illud dictū xpi. Dimittite et dimittemini. ¶ Cuda ago nizanti apparuit xps i clamide coccinea. XXXVII.

NEmo de mīa dei (quātūcūq̄ fuerit pcīs suo/ luntis) debet desperare. Legitur ei q̄ in dyocesi norbicensi fuerūt duo socij. vnꝰ multis malis im/ plicatus. et alter deuotus. Quadā dū fregīter a bo/ no socio cuparetur vitā emendare. socū suū de/ ridēs. miaz dei tantā ee asseruit. q̄ saltē in fine mortis sibi suffrageret. Miser tandē ille occulto dei iu/ dicio ifirmari p̄mittitur. sed socꝰ bonꝰ de salute ei

hesitas. lagrimem ad cōfessionē et puiam mduxit. to/gans eū vt dei misericordie recordaretur. de qua sa/ns nl'tū presumebat. Hz dyabol9 qui eū vsq; in/ fine p̄sumē decenerat. i ipō fine docuit desp̄are./ Morte vero mortis ipi9. visio talis socio bono mōstra/ta est. Vidit ihm mdutū clamide coccinea. spinis/ caput coronatū. mānibz pedibusq; sāgnē vulneris ir/rigatū. et in sinistro manu crucem tenentē. rubro/ vulnere lateris oū humero denudatū. corā lecto soci9/ infirmātis astare. et hoc sibi blandis vbis dicere./ Ecce inquit qualē pro tui amore p̄tuli passionem./ cerne caput meū spinosum. vide corp9 totū sāgne/ cruentatū. et lateris apturā. dubite que et quanta/ sustinui pro te. pete igitur miām meā magnā. et/ licet idignus sis. et eā nō metuens. tamē tibi gerdā/ venā delatoz tuoz. Ad hec ille demoē plen9 dixit. Sa/o inquit dnē miām tuā magnā. et scio nichilomin9./ q; iustitia tua non ē frustra. Vñ licz ad me saluandū/ fortass tua miā te īclinet. nequaq; iustitia tua hoc/ p̄mitteret. et iō meritis meis paucis. et null' exūtb9/ de tua iustitia saluari nō possū. Et sons miē miē/ adiūxit clemēter. Vmo inquit istam pete miāz meā./ q; licet iustus sim cū in opib9 meis nulli ē miā post/ ponēda. Ille miser cepit demo cōtra miāz di disputa/re. asserēs se de iustitia di gdēpnatū. nec velle mi/sericordiā petē illo sensu. Recepit igitur saluator nū/sue pietatis repulsam. et volēti dānari iuste. vsus/ ē in sentiā. acceptaq; manu dextera. vt socio dōmen/ti apparuit. i vulnē lateris īmersam. et cruore r'pletā/ extraxit. pectoq; sāgne i facie morientis. dixit. Ecce

inquit miserrime. sagꝫ mei mi die vltiois ē exēplū contra te mōstrandū. q̄ habere potueras miam et illam respuisti. Socij insup ex visione terribili stupefacti. volēs curre ad ifirmū visionē hāt narrare. faciem versam ad paretē inuenūt. et totū corp⁹ rigidū et extensum. faciēq; vndiq; recenti sagine cruentatū. quā ne aqua frigida nec calida abluere poterat. ī signū sue dānationis. et miser miserrime defūctus est.

Qurt⁹ sce crucis apud ifideles maxia q̄bat². XXXVIII.

Commeorat adreas fundane ‖ Greg⁹. in dyalogo.
citatis epūs, dū quādā scīmoiale secū hitare permitteret. atiqui hostis cepit spem illi⁹ ocul' mētis ei⁹ impme vt ī lecto nephanda cogitarz. et alia vice vt ī tergo illi⁹ blādiēs alapā daret. Quidā vo unde⁹ romā veniens. cū iā declinare diem cernet. et vbi manē posset. mīme inuenisset. ī quodā aut tēplo apollinis manē se gtulit. Cui ipm loci illi⁹ sacrilegū ptimescēs. q̄nus fide cruis nūme hret. signo tamē cruis se munire curauit. Noc te vo media cingulās. vidit sathanā. et malorz spirituū turbā preire. cuiq; qui ceteis perat ī eorz medio sedere. Cui cepit singulorz spirituū sibi obsequētiū. causas. actusq; discutē. q̄tin⁹ vnusquisq; q̄ntū egisset neqre inuenirz. Et venies vn⁹ de malignis spīt⁹ adorauit .i. eū. Cui ille. Vnde venis. Et rndit. In illa pūcia fui. et ibi bella pluima suscitaui. et pturbatiōes mltus feci. et sagine copiosum effudi. et veni nūciare tibi. Cui sathā. Quito tpe hoc fecisti. Et ille. In .xxx. dieb⁹. Et sathā. Quare tanto tpe hoc fecisti. Et aut astātib⁹ sibi. Ite et flagell' eū cedite. et duri⁹ vberate. Et secūd⁹ venies .ii. adorauit eū. dices. In mari dne era. et cōmotiōes max/

.cc.xvij.

ūnas extitauī. et naues mlt̄as demergēs. horē ꝑples
occidi. Et sathā. Cūnto tpe hoc fecisti? Et ille. Jn.xxv.
dieb9. Et ꝓmisit hūc filiꝰ flagellari. dicēs. Jn tam mo
.z. dico tanto tpe laborasti? Et tercio veniēs ait. Eram
ī quadā ētate. et vxas ī quibusdā nuptijs extitauī.
et mlt̄ā sāgnis effusiōz feci. et sponsū ipm occidi. et
veni nūciare tibi. Cui sathā. Cūnto tpe hec fecisti. At
ille. Jn.x. dieb9. Et sathās. Nōne plura ī tantis dieb9
.l. opatus es. Et iussit eū a ētūstātib9 vberari. Et qrto
veniēs ait. Jn hēmo māsi. et ꝑ.xl. ānos circa quēdam
mōchū laborauī. et vix tandē in lapsū cānis ꝑcipitauī.
Cui sathā audiēs. de solio suo surrexit. et eū deosculās.
cōnā quā in capite suo habebat abstulit. et capiti ipi9
īposuit. et ipm secū ꝙsedē fecit dicēs. Magnā quippe
.M. rē fortit' egisti. et pl9 oīb9 alijs laboriose ꝑpetrasti. Cui
ergo singuli spūs exponent quid egissent. vn9 ī medi
um ꝓsiliit. et quātā cānis tēptatōz de illa sīmoniaca
fēina audiēs aīm ꝙmouisset aperuit. dicēs. Heri dnē
hora vesptina vsq ad hoc temp9. mētē ei9 trauī. vt in
tergo illi9 blandiēs alapā dabat. Tūc prūdens spūalis
eū hortat9 ē. vt ꝓficēret qđ' ceptiss. vt illi9 ruine singlāris
ūter ceteros palmā tenēt. Ille ꝛcepit9 vt ꝙreret q' sua
cēret ille. q' raptē in tēplo illo ꝑsūpsisset. Cui aūt nudus
vehemēti9 palpitarz. et missi spūs cū crucis misterio
sigtū videret. territi exclāuerūt. Ve. ve. Vae vacuum
sed sigtū. Ad hāc vocē ꝑtin9 illa malign9rū spiritus
turba disparuit. Judei aūt ꝙrit9 ad epm veīt. et ei oīa
p ordinē enarrauit. Cui ille audiēs vehemēt' inge
muit. et oēm mlierē a domo sua. et a vicinia ꝑtin9
ējcit. et nudum baptizauit. ℭ Magus quidā

volebat iuuenē quendā decipe. ꝙ vtus scē crucis eū eri

Magus quidaz. Ipiit. Ex voragine. XXXIX.

Dixit quendā notariū iuuenē ad locū. ī quem demones aduocaueat. ꝓmittēs ei. ꝙ ml'tis diuitijs abundaz. Et ecce vidit quendā magnū ethiopē super excelsū thronū sedentē. et ī circuitu eius alios ethiopes extra eū. lanceis et fustib⁹ stantes. Tūc ille demon magū predictū interrogauit dicēs. Quis ē iste puer. Et ille. Dnē. seruꝰ vest' est. Cui demō. Si vis me adorare. et seruꝰ meꝰ ee. et xp̄m tuū negare. faciā te sedē a dextis meis. Ille aūt mox signū crucis edidit. et se xp̄i saluatoris seruū libē ee exclāuit. Statiq; vt edidit signū crucis. oīs illa dēoꝝ ml'titudo euanuit. Post hoc tū quadā vice ī tēplū scē sophie iuuenis ꝓductus cū dnō suo ītrauit. et ante saluatoris ymaginē ambo stabat. Vidit dns eius ꝙ ꝓducta ymago sup iuuenē oculos fixos habet. et ip̄m attente aspicit. qđ videns dns dns et āmirans. iuuenē ex pte dextra stare fecit. Viditq; ꝙ ymago ī illā ptē itez oculos voluisset. et sup iuuenē fixos habet. Rursusq; fecit eum ex pte sinistra ire. et ecce itez ymago oculos voluit. et iuuenē vt prius respicere cepit. Tūc admiratus a dnō iuuenis. vt sibi diceat. quid apud deū meruisset. ꝓpt' qđ sic eū ymago respiceat. Dixit se nullū bonū consciū ee. nisi ꝙ eū corā dyabolo negare noluisset.

Sequitur historia de origie scē crucis. Ex vora

Legitur ī euāgelio nychodemi. Ipsum. ꝙ eū adā infirmaret. Seth filius eius portā paradisi terrestris adiit. et oleum mie. quo p̄is corpus pungeret. vt sanitatē capiet.

postulauit. Cui apparēs mychael ait. Noli laborare nec flere pro oleo ligni mīe obtinendo. qz nullatenꝰ illud asequi poteris. nisi qñ ꝙpleti fuerīt quīqz milia. quīgēti anni. luc ab adā vsqz ad passionē xpi tantū quīqz milia. et cxxxvij. fluuisse credant. Angelus quoqz eidē ramuscullū de ligno i quo peccauit adā tradidit. et iussit vt i mōte lybani plātaretur. dicens. q qñ fructū faceret. pater sanaret. Qui vediens. et prēm motum inuenies. ramū sup tumulū prīe plātauit. Qui plātatꝰ i arborē magnā creuit. et vsqz ad salomōis tpa pduxerunt. Salomō aūt arborē tam pulchrā ꝙsiderās. ipam incidi pcepit. et in domo saltus locari. Nusqz tamē locari poterat. nec alicui loco apta ꝓperari valebat. ꝙ modo. aut excedebat longitudiē. aut deficiebat nimia breuitate. Si qñ vo ꝑ loci exigētiā ipaz rōnabilē decurtassent. adeo breuis videbat. q oīno icongrua habebatur. Ob hoc indignati artifices. ipam ꝓpria uetūt. et supq quendā lacū. vt eēt pons trāseuntiꝰ pcere. Regina aūt saba. cū venissē audiē sapiētiā salomōis. et pdictū lacū ptūsire vellet. vidit i spū. q saluatō mūdi i ligno illo suspendendꝰ eat. et ideo sup illud lignū trāsire nolūt. sed ipm ptinus adorauit. Cuqz ad domū suā veiss. itā aūt salomōi. q i illo ligno quodā suspēdē dus eēt. ꝑ cuius morte mundoz regnū deleri deberet. Salomō igitur pdictū lignū inde sustulit. et i pfundissimis terre visceribꝰ dimergi fecit. Postea pbatica pistina ibidē facta ē. vbi hostias abluebant. Et nō solū ex descensu angeli. sed etiā ex virtute ipsius ligni traditur ibidē fieri. et aque ꝙmotioz. et infirmoz curatioz. Appiquante vo passioē xpi. supnatasse ꝓhibetur. Cum aūt iudi illud vidissent. ipm acceperūt.

In hystoriis aut scholastici legit. q pdictum lignum in domo saltus salomonis vidit regina saba

Hec ista plasma scribit Iohes in suo euangelio capitulo quarto

et inde crucē dnō pauerūt. In ipā aūt cruce ꝯtuor ḡnā lignoꝝ fuisse phybent². ſ. palme. cypressi. olue. et cedri. Vñ dī. Lignū crucis palma. cypressꝰ. cedrus. oliua. Quō hoc ꝓcessū lignū sub terra latuit. et Dtud lignū ꝓcessum. Vel ab helena reptum fuit

Crucis p. cr. āños et vltra sub terra latuit. sed ab helena mris cōstātini impatoris hoc modo reptū fuit. In tpe illo ḡgregata ē unꝫ dānubū fluuiū mlt̄itudo ī nūerabil barbaroꝝ. volētū trāsire fluuiū. et oēs regiones vsq; ad oriētem suo dominio subiugare. Qđ vbi cōstātinꝰ ipator cōperit. ipe castra mouit. et cōtra dānubū cū exercitu suo collocauit. Ac barbaroꝝ crescente mlt̄itudie. et iā fluuiū trāseunte. cōstātinꝰ nimio rerore ḡtinetur. videns qz ceūt cū eo die crastino bellum ḡmissuri. Dequēti igit² nocte. ab angelo excitat². et vt sursum respiciat āmonet². Qui in celū aspiciens. vidit signū crucis ex claritio luie factū. litteris aureis hūc tytulū ītexteptū. In signo hoc vinces. Dū ḡstātinꝰ mirarot² quid hoc eēt. Xps nocte sequente eidē apparuit cū signo crucis qđ vidit ī celo. iussitq; vt fiet ei⁹ sui similitudinē figuratio. q̄ ferret auxiliū in ḡgressione bꝫ plioꝝ. Tūc ḡstantinꝰ qui celesti visione letꝰ reddit⁹. et de victoria iā secur⁹. signū crucis qđ in celo viderat ī fronte designauit. et silitudinē crucis fecit. et ipām ante exercitū ferri iussit. vexillaq; militaria ī figurā crucis transformat. et idem ī manū dextera aureā crucē portat. Post hoc diūm exorauit ne dexterā suā quā hoc sigō munierat salutari. cruore barbaroꝝ maculari permitteret. inuersaq; ī hostes. illos in fugā vertit. et maximā mlt̄itudinē barbaroꝝ interfecit. Tūc ḡstātinus

Cum ergo ḡstantinꝰ mirabil angelus ad et q̄ sibi mittendo angelo ad celū am los oculos leuauit. videtq; sydera ad crucis ꝑtē in celo signū crucis fulgēs ignito rumlad angelisq; astāt. atq; dicē Constantine in hoc vince

.c.xix.

oēs tēplorꝝ pōtifices quotauis. et cuiusmā dei hoc signū
eēt diligēti⁹ requisiuit. Quib⁹ se nescientes dicētib⁹.
quidā xpiani aduenerūt. et ei scē crucis misteriū. et
fidē scē trinitatis plen⁹ enarrauerūt. Qui in xpm
pfecte credidit. et sacrū baptisma suscepit. Hoc
tn isto gstātino. cōstātin⁹ meōr victorie prīs. quā vir
tute sancte crucis habuerat. helenā mrem suā thrlim
p ipā crucē inuenienda trānsmisit. Cū aūt helena theoso
limā veniss. oēs iudeoꝝ sapētes qui in tota regione es
sent. ad se cōgregari pcepit. Iudi ergo nimiū formidā
tes. dicebāt ad iuicē. Quae putatis q regina nos ad se
faciat cōgregari? Un⁹ aūt eoꝝ noīe iudas dixit. Deo
ei q vult addisce vbinā sit lignū crucis. in quo ihs fuit cru
cifixus. Videte ergo ne aliq⁹ sibi gfiteri psumat. sinaūt
certissiē sciatis. q lex vrā euacuabit². et pene traditōes
fundit⁹ destruent². Zacheⁱ⁹ ei aui⁹ me⁹ pnūciauit patri
meo symoni. pat' me⁹ moriēs dixit m̄i. Vide fili qn̄ inq
reuelet crux xpi. illā mānifesta. anteq̄ patiaris tōmeū.
Nusq̄ ei extrā gens iudeoꝝ regnabit. sed illi qui crucifix
um adorāt. q ipē est xp̄s filiꝰ dei. Cui ego dixi. Pat'
mi. si vere prēs nrī ipm̄ cē dei filiū cognouerūt. cur ip̄z
crucis patibulo affixerūt. Et vndit. Novit dn̄s quia
nūq̄ in⁹ filijs eoꝝ extuti. ꝑ eis sepius contraduri. q vō
phariseoꝝ vita exprobrabat. ipm̄ crucifixerunt.
Ipē vō die tertia resurrexit. et celos videntib⁹ discipulis
penetrauit. i quē etiā stephan⁹ frēm⁹ credidit. quē
iudeoꝝ vesania lapidauit. Vide ergo fili ne ipm̄. vl' dis
cipulos ei⁹ audeas blasphemare. Dixerūt ergo iudei
ad iudā. Nos talia nūq̄ audiuim⁹. verūptamē si de hꝰ
regina quesieit. vide ne hoc aliquatenꝰ sibi cōfitearis.

Cū ergo illi aīa reginā sterisset. et illa eos ītrogasset de loco vbi dñs fuerat crucifixus. et ipm locū nullatenꝰ indicare vellēt. iussit eos oēs cremari igne. At illi timētes tradiderūt iudā dicētes. Hic dnā iusti et ꝓphe filiꝰ ē. optime nouit legē. et tibi oīa que ab eo ꝗsieris īdicabit. Tūc illa oēs dīttēs. tenuit iudā solū. Cui dixit. Hodie et vita tibi ꝓposita sūt. qđ malueis elige. ostende mi ergo locū. qui golgatha dī. vbi fuit dñs crucifixꝰ. vt crucē eius ūenire possim. Rñdit iudas. Quō locū scīe valeam. cū. cc. iā anni fluxerūt. et nequaq̄ illo tpe natꝰ essem. Cui regina. Si crucifixū. fame te perimā. nisi mi veritatē dixeis. Ipm igitur i puteū siccū iussit ꝓici. et ibi dē famis molestia cruciari. Cū ergo ibidē sex diebꝰ sine cibo et potu māsisset. die septima extra petijt. et cruce se indicaturū ꝓmisit. Cū ergo extractꝰ ad locū crucis veīsset. et ibidem orasset. locus subito mouet. et fumus aromatū miri odoris sentit. ita vt miratꝰ iudas ambabꝰ mānibꝰ plaudēt et dicēt. In vitate xpē tu es saluator mūdi. Erat aūt i loco illo tēplū veneris. qđ adrianꝰ īperator ibidē ostruxerat. vt si quis xpianoꝝ ibi adorare voluisset. videtur venerē adorare. et ideo ītrequēs et pene obliuioni datus fuerat locꝰ. Regina aūt templū fecit destrui. et locū mundari. Postq̄ oroēm vo iudas viliter fodere cepit. et. xx. passus fodiēs. tres cruces absconditas repperit. quas ad reginā ꝓtinꝰ deꝓnit. Cū aūt crucē xpī ab illis latronū nesciret discernē. eas i ciuitatis medio posuerūt. ibidē glaz dñi pstolantes. Et ecce cū circa horā nonā eēt. a qdā iuuenis mortuꝰ deferret. iudas feretrū tenuit. et ꝓmā et secūdam crucē sup corpꝰ defūti apposuit. si ne